

Aiškinamasis raštas, pridedamas prie pasiūlymų peržiūrėti žvejybos ir akvakultūros sektoriuje taikomas valstybės pagalbos priemonės

Šio rašto tikslas – paaiškinti toliau nurodytų pasiūlymų dėl žvejybos ir akvakultūros sektoriuje taikomų valstybės pagalbos priemonių peržiūros, kurie turėtų būti taikomi nuo 2023 m. sausio 1 d., tikslus ir taikymo sritį:

- ▶ valstybės pagalbos žvejybos ir akvakultūros sektoriui gairių projekto (toliau – gairių projektas);
- ▶ Komisijos reglamento, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1388/2014, projekto (toliau – bendrosios išimties reglamento projektas) ir
- ▶ Komisijos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 717/2014 nuostatos dėl jo taikymo laikotarpio ir didžiausių bendrų *de minimis* pagalbos sumų, projekto (toliau – iš dalies keičiančio *de minimis* reglamento projektas).

Šis raštas pridedamas prie viešų konsultacijų dėl tų priemonių, konsultacijos bus prieinamos iki 2022 m. kovo 13 d.

Piliečiai, organizacijos ir valdžios institucijos raginami pareikšti savo nuomonę dėl Komisijos pasiūlymų. Be konsultacijų, taip pat bus surengti du susitikimai su valstybėmis narėmis, kad būtų surinkti jų atsiliepimai apie du pirmiau minėtus reglamentus.

Konsultacijos dėl gairių bus pradėtos remiantis projekto redakcija anglų kalba. Vertimai į visas ES kalbas bus palaipsniui įkelti į svetainę, kai tik jie bus užbaigti. Konsultacijos dėl bendrosios išimties reglamento projekto ir iš dalies keičiančio *de minimis* reglamento projekto pakeitimų pradėtos visomis ES kalbomis¹.

Suinteresuotųjų subjektų prašoma nurodyti, su kuria iš trijų priemonių yra susijusios jų pastabos.

Suinteresuotieji subjektai raginami pateikti pastabas elektroniniu būdu ir aiškiai nurodyti, ar jų atsakymai yra konfidencialūs. Tokiu atveju taip pat turėtų būti pateikta nekonfidenciali atsakymo versija, kurią būtų galima paskelbti Konkurencijos generalinio direktorato svetainėje.

1. Aplinkybės

Viešasis finansavimas gali palengvinti įvairių ekonomikos sektorių ekonominę plėtrą. Žvejybos ir akvakultūros sektoriuje valstybės pagalba įtraukta į platesnę bendrą žuvininkystės politiką (toliau – BŽP)². 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas (toliau – EJŖŽAF)³, kuris taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d., buvo nustatytos naujos BŽP taisyklės. Trumpai tariant, valstybės pagalbos taisyklės

---

¹ Išskyrus airių kalbą šių viešų konsultacijų atveju. Tačiau būsimos valstybės pagalbos priemonės bus paskelbtos ir airių kalba.

² 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

³ 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1004 (OL L 247, 2021 7 13, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2021/1139).

žvejybos ir akvakultūros sektoriuje iš esmės turėtų būti suderintos su konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis⁴.

Paprastai valstybės narės turi pranešti apie bet kokią norimą suteikti valstybės pagalbą. Gavusi tokį pranešimą, Komisija įvertina pagalbą ir nusprendžia, ar gali ją patvirtinti. Šiuo tikslu Komisija savo sprendimų politiką išdėsto gairėse. Tačiau Komisija gali netaikyti šio reikalavimo pranešti pagalbos priemonių rūšims, kurių atžvilgiu ji yra sukaupusi pakankamai patirties (nustatyta bendrosios išimties reglamentuose), arba priemonėms netaikyti ES valstybės pagalbos kontrolės, jei pagalbos suma yra tokia maža, kad nekyla konkurencijos iškraipymo pavojaus (nustatyta *de minimis* reglamentuose).

Šiuo metu galiojančiose valstybės pagalbos žvejybos ir akvakultūros sektoriui tikrinimo gairėse⁵ (toliau – galiojančios gairės) nustatyti reikalavimai ir kriterijai, pagal kuriuos nustatoma pagalba žvejybos ir akvakultūros sektoriuje, kurią Komisija patvirtins, kai apie ją praneš valstybės narės. Galiojančios gairės buvo priimtos 2015 m. ir iš dalies pakeistos 2018 m. Į jas neįtraukta laikino galiojimo sąlyga ir jos lieka galioti. Tačiau Komisija gali bet kada nuspręsti peržiūrėti arba pakeisti šias gaires, jei tai reikalinga dėl priežasčių, susijusių su konkurencijos politika, kitomis Sąjungos politikos sritimis arba dėl kitų pagrįstų priežasčių.

2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1388/2014 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1388/2014)⁶, t. y. galiojančiame bendrosios išimties reglamente, taikomame žvejybos ir akvakultūros sektoriuje, nurodytos kelios su vidaus rinka suderinamomis laikomos pagalbos kategorijos, kurias sistemingai patvirtino Komisija ir apie kurias nebereikia iš anksto pranešti Komisijai. Siekiant nustatyti, ar tam tikrai priemonei gali būti taikoma bendroji administracinio supaprastinimo išimtis, tame reglamente remiamasi Reglamente (ES) Nr. 508/2014 nustatytais reikalavimais ir kriterijais. Reglamentas (ES) Nr. 1388/2014 įsigaliojo 2015 m. sausio 1 d. ir šiuo metu nustatyta, kad jis nustos galioti 2022 m. gruodžio 31 d.

Galiausiai 2014 m. birželio 27 d. Komisijos reglamente (ES) Nr. 717/2014 (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 717/2014)⁷, t. y. žvejybos ir akvakultūros sektoriuje galiojančiame *de minimis* reglamente, nustatyta viršutinė riba, kurios nepasiekus gali būti laikoma, kad Sutarties 107 straipsnio 1 dalis netaikoma, jei pagalba atitinka tam tikras sąlygas. Tokiu atveju priemonei netaikomas reikalavimas pranešti. Reglamentas (ES) Nr. 717/2014 įsigaliojo 2014 m. liepos 1 d. ir atlikus 2020 m. pakeitimus nustatyta, kad jis nustos galioti 2022 m. gruodžio 31 d.

Siekdama peržiūrėti šias valstybės pagalbos priemones, Komisija 2019 m. surinko duomenis per viešas konsultacijas⁸. Remdamasi šių konsultacijų rezultatais, kitais išorės duomenimis ir vidaus patirtimi,

⁴ Reglamentas (ES) 2021/1139 ir 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011 (OL L 149, 2014 5 20, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 508/2014).

⁵ OL C 217, 2015 7 2, p. 1 su pakeitimais, padarytais OL C 422, 2018 11 22, p. 1.

⁶ 2014 m. gruodžio 16 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1388/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (OL L 369, 2014 12 24, p. 37, su pakeitimais, padarytais OL L 414, 2020 12 9, p. 15).

⁷ OL L 190, 2015 6 28, p. 45, su pakeitimais, padarytais OL L 414, 2020 12 9, p. 15.

⁸ Anksčiau, nuo 2019 m. birželio 28 d. iki 2019 m. spalio 31 d., vyko viešos konsultacijos dėl valstybės pagalbos priemonių žvejybos ir akvakultūros sektoriuje peržiūros: <https://ec.europa.eu/info/law/better->

Komisija atliko esamų priemonių vertinimą. Kaip jau buvo paskelbta 2019 m. gegužės mėn. Komisijos paskelbtame įžanginiame poveikio vertinime, Komisija konsultuosis su patariamuoju komitetu dėl valstybės pagalbos priemonių projektų, kad gautų jo atsiliepimus. Viešų konsultacijų metu ir iš patariamojo komiteto surinkta informacija bus panaudota atliekant poveikio vertinimą, kuriuo bus grindžiama peržiūra.

Šiame rašte apžvelgiami pagrindiniai pakeitimai, kuriuos Komisija svarsto šiuo peržiūros proceso etapu. Jie susiję su valstybės pagalbos taisyklių suderinimu su EJŖŽAF, kuris savo ruožtu susijęs su Komisijos prioritetais, visų pirma su žaliuoju kursu. Atliekant sektorinę peržiūrą bus laikomasi horizontaliųjų valstybės pagalbos kontrolės principų. Apskritai siūlomomis taisyklėmis supaprastinamos ir suderinamos konkrečiam sektoriui taikomos valstybės pagalbos taisyklės, be to, numatomas administracinis supaprastinimas, pagal kurį naujoms pagalbos rūšims galima taikyti bendrąsias išimtis.

Siūlomų priemonių projektų tekstai nėra galutiniai ir bus iš naujo įvertinti atsižvelgiant į dabartinių viešų konsultacijų metu gautus atsiliepimus ir informaciją.

2. Siūlomi bendrosios išimties reglamento projekto pakeitimai

Siūloma į bendrosios išimties reglamento projektą įtraukti dvi naujas priemones, kurių atžvilgiu Komisija gali pasinaudoti savo patirtimi, įgyta nagrinėjant atvejus ne tik žvejybos ir akvakultūros sektoriuje, bet ir žemės ūkio sektoriuje, kuriame kilo panašių klausimų. Į bendrosios išimties reglamento projektą turėtų būti įtrauktos šios pagalbos kategorijos: i) pagalba nepalankių oro sąlygų padarytai žalai atlyginti ir ii) pagalba saugomų gyvūnų padarytai žalai atlyginti.

Bendrosios išimties reglamento projekte nebeliko priemonės, skirtos pagalbai veiklą pradedantiems jauniems žvejams. Nors tokia parama ir toliau visapusiškai galima pagal EJŖŽAF taisykles, palankesnėmis sąlygomis, negu numatyta Reglamente (ES) Nr. 508/2014, Komisija mano, kad šiai priemonei dėl jos galimo pajėgumų didinimo poveikio ateityje turėtų būti taikoma išankstinė valstybės pagalbos kontrolė.

Siekdama taisykles suderinti su kitiems ekonomikos sektoriams taikomomis valstybės pagalbos taisyklėmis, Komisija taip pat mano, kad pagal Direktyvą 2003/96/EB bendrosios išimties taikymo atleidimui nuo mokesčio ir mokesčio sumažinimui klausimą tinkamiausia spręsti pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento⁹ 44 straipsnyje nustatytas sąlygas. Todėl siūloma tokios nuostatos atskirai neįtraukti į žuvininkystės bendrosios išimties reglamentą.

[regulation/have-your-say/initiatives/11543-De-minimis-aid-in-the-fishery-and-aquaculture-sector/public-consultation_lt](https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-gber_en).

⁹ Europos Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1); taip pat žr. viešas konsultacijas iki 2021 12 08: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2021-gber_en.

3. Siūlomi gairių projekto teksto pakeitimai

a) Saugomų gyvūnų padarytos žalos kompensavimo pagalba

Be bendrosios išimties reglamento projekto, pagal gairių projektą taip pat numatyta valstybėms narėms leisti tvirtinti pagalbą saugomų gyvūnų padarytai žalai kompensuoti, kai pagalbos priemonėms netaikoma bendroji išimtis.

b) Pagalba akvakultūros gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidoms ir išlaidoms, susijusioms su užkrėtimu Sąjungai arba valstybei narei susirūpinimą keliančiomis invazinėmis svetimomis rūšimis, padengti

Galiojančiose gairėse jau numatyta galimybė tvirtinti pagalbą akvakultūros gyvūnų ligų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo išlaidoms finansuoti. Gairių projekte siūloma įtraukti išlaidas, susijusias su i) naujomis ligomis ir ii) užkrėtimu Sąjungai arba valstybei narei susirūpinimą keliančiomis invazinėmis svetimomis rūšimis. Šis išlaidų įtraukimas atliktas siekiant suteikti valstybėms narėms galimybę imtis priemonių situacijose, kurios anksčiau nebuvo įtrauktos į taikymo sritį.

c) Pagalba žvejybos laivyno atnaujinimui atokiausiuose regionuose

Pagalba žvejybos laivyno atnaujinimui atokiausiuose regionuose pradėta teikti 2018 m. iš dalies pakeitus galiojančias gaires. Gairių projekte ir toliau nustatomas teisinis pagrindas tokių pagalbos priemonių suderinamumui vertinti ir išlaikomas anksčiau taikytas požiūris. Pastarasis grindžiamas tuo, kad naujausioje nacionalinėje ataskaitoje, parengtoje pagal Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 22 straipsnio 2 ir 3 dalis, valstybės narės turi įrodyti, kad atokiausio regiono laivyno segmento, kuriam priklausys naujasis laivas, žvejybos pajėgumas atitinka žvejybos galimybes. Atrodo, kad siekiant dar aiškiau apibrėžti reikalavimus ir kriterijus bei atitinkamas procedūras, būtina atlikti tam tikrus pakeitimus.

d) Bendrieji vertinimo principai

Bendrieji vertinimo principai, nustatyti 2014 m. valstybės pagalbos modernizavimo iniciatyva, turi būti peržiūrėti atsižvelgiant į Sprendimą *Austrija prieš Komisiją* byloje T-356/15 (sprendimas dėl Hinklio kyšulio C). Tame sprendime Teismas pateikė svarbų SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkto išaiškinimą. Siūlomas struktūrinis pakeitimas atspindi šį išaiškinimą.

Bendrųjų vertinimo principų peržiūrai taikomas visuotinis požiūris, kuris yra bendras visoms neseniai peržiūretoms valstybės pagalbos priemonėms. Siūlomi pakeitimai atitinka šias kitas valstybės pagalbos priemones, tačiau išlaikomi tam tikri skirtumai, kuriais atsižvelgiama į žvejybos ir akvakultūros sektoriaus ypatumus.

4. Siūlomi iš dalies keičiančio *de minimis* reglamento projekto pakeitimai

Iš dalies keičiančio *de minimis* reglamento projektu galiojanti *de minimis* tvarka žvejybos ir akvakultūros sektoriuje keičiama nedaug.

Kaip minėta pirmiau, šiuo metu nustatyta, kad Reglamentas (ES) Nr. 717/2014 nustos galioti 2022 m. gruodžio 31 d. Todėl siūloma jo galiojimą pratęsti iki 2027 m. gruodžio 31 d. Šis galiojimo pratęsimas atitiktų Reglamente (ES) 2021/1139 nustatytą EJŖŽAF programavimo laikotarpio trukmę, taip pat *de*

minimis tvarkos žemės ūkio sektoriuje galiojimą, kuris 2019 m. vasario 21 d. Komisijos reglamentu (ES) 2019/316¹⁰ taip pat buvo pratęstas iki 2027 m. gruodžio 31 d.

Didžiausios bendros *de minimis* pagalbos sumos, kurias gali skirti kiekviena valstybė narė, nustatytos Reglamento (ES) Nr. 717/2014 priede ir grindžiamos 2011 m. duomenimis. Manoma, kad būtų tikslinga techniškai atnaujinti šias didžiausias bendras sumas, remiantis naujesniais sektoriaus duomenimis, kad būtų atspindėta sektoriaus raida. Dėl šios priežasties iš dalies keičiančio *de minimis* reglamento projekto priede nurodytos didžiausios bendros sumos yra pagrįstos kiekvienos valstybės narės žvejybos, perdirbimo ir akvakultūros veiklos metinės apyvartos trejų metų vidurkiu, gautu atmetus didžiausias ir mažiausias penkerių metų laikotarpio, t. y. 2014–2018 m., vertes.

Iš dalies keičiančio *de minimis* reglamento projekte taip pat paaiškinama, kad Reglamentas (ES) Nr. 717/2014 nebus taikomas pagalbai, skirtai žvejybos veiklai laikinai arba visam laikui nutraukti, išskyrus atvejus, kai tokia pagalba yra konkrečiai numatyta Reglamente (ES) Nr. 2021/1139.

---

¹⁰ 2019 m. vasario 21 d. Komisijos reglamentas (ES) 2019/316, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL L 51I, 2019 2 22, p. 1).